

Piekto

Auschwitz

Piekło

Pierwszymi „więźniami” obozu Auschwitz byli kryminaliści pochodzenia niemieckiego.

Trzydziestu gwałcicieli i seryjnych zabójców zostało przydzielonych do bloku nr 1.

Jako więźniowie funkcyjni przeznaczeni byli do nadzoru nad więźniami.

Do obozu skierowano również 15 SS-manów z kawaleryjskiego oddziału SS w Krakowie jako członków przyszłej załogi. Początkowo obóz był przeznaczony głównie do przetrzymywania polskich inteligentów oraz Polaków walczących z okupantem.

Piekło

Kolejnym transportem przyjechało 728 więźniów politycznych – byli to Polacy oraz kilku polskich Żydów. Wojnę przeżyło jedynie 258 z nich.

Piekło

**Załadunek więźniów do wagonów.
Rampa towarowa przy dworcu kolejowym w Tarnowie, 14 czerwca 1940**

Piekło

W wyniku przymusowej pracy więźniów dokonano rozbudowy obozu. Do początkowych 22 bloków dołączono osiem nowo wzniesionych, natomiast w budynkach parterowych nadbudowano kondygnację.

Brama z napisem „Arbeit macht frei” była świadkiem codziennego przemarszu komand więźniarskich. Kolumny te, wychodząc do pracy i wracając do obozu, często poruszały się w takt muzyki wykonywanej przez obozową orkiestrę.

Piekło

Piekło

Centralnym punktem obozu był plac apelowy, na którym odbywało się wielogodzinne liczenie więźniów.

Obowiązek stania na zewnątrz bez względu na warunki atmosferyczne stanowił formę tortury, która dla wielu wycieńczonych osób kończyła się śmiercią.

Miejsce publicznych kar, selekcji i straceń, położone w sercu obozowej zabudowy. Ambicje rozbudowy zakładały stworzenie w tym miejscu potężnego, centralnego placu o ogromnej pojemności, którego architektoniczną dominantą miał być budynek wejściowy.

Piekło

Piekło

W marcu 1941 roku Himmler przeprowadził pierwszą inspekcję, decydując o zwiększeniu limitu więźniów z 10 do 30 tysięcy osób. To wtedy zapadły również kluczowe decyzje o powstaniu Auschwitz II w pobliskiej wsi Brzezinka, położonej trzy kilometry od głównego obozu.

Piekło

W 1941 roku, zaledwie 3 kilometry od obozu macierzystego, na terenie wysiedlonej wsi Brzezinka, rozpoczęto budowę Auschwitz II-Birkenau. Miał to być obóz o gigantycznej skali, zajmujący powierzchnię około 140 hektarów. To właśnie Birkenau stało się głównym ośrodkiem masowej zagłady europejskich Żydów w ramach "ostatecznego rozwiązania". W przeciwieństwie do murowanych bloków Auschwitz I, tutaj dominowała prowizorka nastawiona na szybkie zabijanie i nieludzką eksploatację więźniów.

Piekło

Piekło

Wiosną 1944 roku tory kolejowe doprowadzono bezpośrednio do wnętrza obozu, przez charakterystyczną bramę wartowni głównej, zwaną dziś „Bramą Śmierci”. Na długiej rampie wyładowczej odbywały się selekcje przybyłych transportów.

Lekarze SS, jednym ruchem ręki, decydowali o życiu lub śmierci. Starców, dzieci, kobiety w ciąży i osoby chore kierowano bezpośrednio do komór gazowych. Zaledwie procent przybyłych – ci najsilniejsi – trafiał do obozu jako siła robocza.

Piekło

Piekło

Więźniowie w Birkenau byli stłoczeni w prymitywnych barakach, z których wiele było budowanych według planów stajni polowych dla koni. Budynki te nie posiadały fundamentów, izolacji ani sanitariatów. Zimą panował w nich przeraźliwy mróz, a latem zaduch.

Na trzypiętrowych pryczach, na zgniłej słomie, spało po kilka osób jednocześnie. Wszechobecne błoto, brak wody, insekty i głód sprzyjały epidemiom tyfusu oraz innych chorób, które dziesiątkowały więźniów równie skutecznie, jak brutalność strażników.

Piekło

W Birkenau funkcjonowały cztery ogromne kompleksy krematoriów połączonych z komorami gazowymi (Krematoria II, III, IV i V).

Ofiary wprowadzano do podziemnych rozbieralni, wmawiając im, że idą do kąpieli i dezynfekcji.

W szczelnie zamkniętych komorach uśmiercano ludzi przy użyciu cyklonu B. Proceder ten odbywał się na skalę przemysłową – dziennie mordowano i palono tysiące istnień. Gdy wydajność pieców okazywała się niewystarczająca, zwłoki palono na ogromnych stosach pod gołym niebem.

Źródła

- <https://pl.wikipedia.org/>
- <https://jedynka.polskieradio.pl/>
- <https://samorzad.gov.pl/>
- <https://dzieje.pl/>

Zdjęcia:

mgr Dominika Sadowska, Dagmara Borowczyk